

netop har sagt, at han vilde imødekomme Undersøgelser af den Art, vi have begjæret. Det forekommer mig, at det vilde være aldeles urigtigt, og jeg for mit Bedkommende vil ikke stemme for dette Tilskud, førend en saadan Undersøgelse har fundet Sted. Da kan det jo være, at der kommer en Betragtning frem, som gjør, at det kan anses for berettiget, at man gaar ind paa at tilstaa Universitetet dette større Tilskud. Det er kun disse faa Ord, jeg vilde udtale ved denne Sag, paa Grund af den Deltagelse, jeg tidligere har udøvet netop med Hensyn til det, hvorom der her er Tale. — Der er et andet Forslag, hvorom jeg ogsaa vilde tillade mig nogle faa Ytringer, nemlig angaaende Tilskudet til Højskolen i Åstov. Jeg har jo hørt blandt de Indvendinger, som ere fremfattede, at der er noget mindre klart i de Forsmaal, som denne Skole havde sat sig. Dette har imidlertid ikke kunnet bevæge mig til at være imod Bevillingen, og jeg er ogsaa Medforslagsstiller af det Forslag, der her foreligger. Det kan jo nemlig ikke negtes, at der her i Landet hos en stor Del af Landets Borgere er en Trang til at faae en større udbudt almindelig Undervisning ved Siden af og foruden den, der gives gjennem Universitetet og andre Skoler af højere Art. Denne Trang er tilstede, og om der nu, idet den søger at tilfredsstilles, skulde være nogen Uklarhed tilstede, saa er det ikke Andet, end hvad der, huer Gang der er et Frembrud af Nytt paa et slikt Oebet, har fundet Sted og maa finde Sted, men det kan for mig ikke være nogen Grund til at negte, at et saadant Forsøg gjøres. Det kan jo meget godt være, at man, naar Forsøget gjøres, kommer til den Erkjendelse, at det dog maa ske ikke lader sig gjøre saaledes, men at man maa gaa en af de Veie, som ellers er anviste, nemlig Højskolen i Soer, som det kaldes, eller følge den Anvisning, Ministeren gav om at faae en saadan etableret i Kjøbenhavn. En Ting maa man give Ministeren Ret i, og det er, at en vidtgaende Undervisning af den Art paa Grund af sin særegne Natur i høi Grad trænger til Støtte af Samlinger, som ikke have udenfor Kjøbenhavn, og det kan være en af Grundene til, at man maa ske ender med at forlægge en saadan Undervisning hertil. Jeg siger imidlertid, lad dem gjøre Forsøget, lad dem derved klare deres De og lad dem klare for Andre, hvad det er, de ville, saa er der større Saab om, at en Undervisningsart, som kan blive til overordentlig stor Gavn for hele Folkets Udvikling, kan komme til sin Virkeliggjørelse. Derfor skal det være mig hjært, dersom den ærebe Minister kan gaa ind paa denne Bevilling. Der er endnu Et, jeg vil bemærke med Hensyn til Uklarheden. Den har ogsaa gjort Skade et andet Sted ved en anden Skole, som ikke bæres af saa Mange, som man kan sige er Tilfældet med den Skole, der her er Tale om, men det forekommer mig, naar

man læser den lille Bog angaaende Folkehøjskolen i Emdrup, at, hvad man end kan sige om Uklarheden, saa er der dog i den Undervisning, der gives i denne Skole ved dygtige Mænd, sat et Maal, som forekommer mig i høi Grad at fortjene Opmuntring. Om det sker paa en Maade, som mere ligner det, der sker i andre Skoler, eller ikke, er mig ligegyldigt, naar blot Løndestuen er god og Læremestrene ere gode, og begge disse to Ting erkjender jeg baade af Programmet og af Listen over de Mænd, der have været og ere Lærere derude. Jeg ønsker altsaa, at der, saavidt det lod sig gjøre, skulde tilflyde denne Skole et noget større Tilskud end det, der efter de almindelige Regler gives til slige Skoler. — Jeg skal nu ikke opholde mig længere ved disse Højskoler, men jeg skal sige et Par Ord angaaende det Tilskud, som der har været saa megen Strid om her. Jeg for min Part vil stemme imod hele Bevillingen, hvis der ikke gives Ministeren en Rettighed til at skaffe sig den fornødne Bistand ved Afdelingen deraf. Jeg holder ikke af, at Staten skal uddele sine Midler iblinde, og derfor fordrer jeg, at Ministeren sættes istand til at faae Kundskab om, hvorledes disse Skoler ere, medens jeg paa den anden Side fuldt vel kan være enig med dem, der sige: Det gaar ikke an at gribe ind i det Slags Skoler med de almindelige Tilsynsmænd eller paa saadan Maade, at de blive et Slags ordinære Skoler, som Staten skulde gribe ind i. Nei, disse Skoler ere jo et Forsøg i Retning af Frihed. Lad dette vedblive, men ville de have Statsstilskud, maa de virkelig finde sig i, at Staten faar Bested om dem og ikke blot faar at vide, at Nogle sende deres Børn derhen. Det er mig ikke tilfredsstillende; det kan være, at det er Uklarhed hos Forældrene, der bevirker, at de sende Børnene dertil, men det kan ikke berettigede til at give Statsstilskud. Som det imidlertid nu er forklaret af den ærebe Ordfører, og efter hvad den ærebe Minister har udtalt, kan jeg ikke se, at der er den mindste Fare for Indgreb i disse Skolers frie Virksomhed derved, at der gives Ministeren Lov til at bruge Tilsynet til at skaffe sig det fornødne Kjenndskab til Skolerne for at kunne uddele Bidragene paa rigtig Maade. — Jeg haaber, at det Tilskud, der er begjært til Museet i Aarhus, nu ikke vil støde paa Vanskeligheder efter den Stilling, baade Flertallet i Udvalget og Ministeren have indtaget dertil. Jeg kan kun sige, at, dersom der var Nogen, der traadte frem med Opposition derimod, skulde jeg af Altsynsker, jeg har ved Haanden, tillade mig at ophylse, hvilken gavnlig Virksomhed dette Museum udfolder, og hvilken Mængde af den videbegjærlige Ungdom der kommer tilstede der, hvorledes i det Hele taget Sandsten for Kunsten i forskjellige Retninger er bleven vakt der, hvorledes det er et hjært Opholdssted for Exempel for de unge Krigere, medens de ligge i Garni-